

## OBSAH

|  |    |
|--|----|
| <b>Predhovor</b> .....   | 7  |
| <b>1. Ošetrovateľstvo ako vedná disciplína</b> ( <i>D. Farkašová, M. Musilová</i> ) ....                     | 9  |
| 1. 1. Východiská ošetrovateľstva .....   | 9  |
| 1. 2. Pojem, definícia a predmet ošetrovateľstva .....   | 10 |
| 1. 3. Odbory ošetrovateľstva .....   | 12 |
| 1. 4. Vzťah ošetrovateľstva k iným vedným disciplinám .....  | 14 |
| 1. 5. Metodológia ošetrovateľstva .....  | 15 |
| <b>2. Historický pohľad na ošetrovateľstvo a ošetrovateľské vzdelávanie</b><br>( <i>D. Farkašová</i> ) ..... | 19 |
| 2. 1. Neprofesionálne a charitatívne ošetrovateľstvo .....   | 19 |
| 2. 2. Profesionálne ošetrovateľstvo .....  | 20 |
| 2. 3. Začiatky profesionálneho ošetrovateľstva na Slovensku .....  | 22 |
| 2. 4. Ošetrovateľské vzdelávanie a ošetrovateľstvo v rokoch<br>1918–1948 .....                               | 23 |
| 2. 5. Ošetrovateľské vzdelávanie a ošetrovateľstvo v rokoch<br>1948–1990 .....                               | 26 |
| 2. 6. Systém ošetrovateľského vzdelávania a ošetrovateľstvo<br>po roku 1989 .....                            | 30 |
| <b>3. Procesuálne aspekty ošetrovateľstva</b> ( <i>M. Musilová</i> ) .....                                   | 35 |
| <b>4. Osoba a ošetrovateľstvo</b> ( <i>M. Musilová</i> ) .....   | 38 |
| 4. 1. Osobnosť a jej základná charakteristika .....  | 38 |
| 4. 2. Štruktúra, dynamika a vlastnosti osobnosti .....   | 39 |
| 4. 3. Vývin osobnosti .....  | 42 |
| 4. 4. Osobnosť v náročných situáciách .....  | 42 |
| 4. 5. Ošetrovateľský aspekt chápania osoby .....   | 44 |
| <b>5. Zdravie a ošetrovateľstvo</b> ( <i>H. Koňošová</i> ) .....   | 46 |
| 5. 1. Všeobecná charakteristika zdravia .....  | 46 |
| 5. 2. Modely zdravia .....   | 47 |
| 5. 3. Stav zdravia a choroby .....   | 48 |
| 5. 4. Prevencia a zdravie .....  | 49 |
| 5. 5. Stratégia zdravia .....  | 49 |



|  |     |
|--|-----|
| <b>6. Prostredie a ošetrovatelstvo</b> ( <i>L. Kubicová</i> ) .....  | 52  |
| 6. 1. Všeobecná charakteristika prostredia .....   | 52  |
| 6. 2. Analýza vzťahov prostredia, ktoré vplyvajú na osobu .....  | 53  |
| 6. 3. Prostredie vo vzťahu k ošetrovateľskej starostlivosti,<br>k osobe a jej zdraviu .....                                    | 55  |
| <b>7. Základné ľudské potreby</b> ( <i>L. Kubicová</i> ) .....   | 57  |
| 7. 1. Všeobecná charakteristika potrieb .....  | 57  |
| 7. 2. Ošetrovatelstvo a ľudské potreby .....   | 60  |
| 7. 3. Uspokojovanie potrieb .....  | 62  |
| <b>8. Konceptné modely a teórie ošetrovatelstva</b> ( <i>L. Kubicová, M. Musilová</i> ) ..                                     | 64  |
| 8. 1. Konceptné modely a metaparadigma .....   | 64  |
| 8. 2. Metaparadigma ošetrovatelstva .....  | 65  |
| 8. 3. Konceptné modely ošetrovatelstva .....   | 66  |
| 8. 4. Ošetrovateľské teórie .....  | 68  |
| 8. 5. Vzťah konceptných modelov k jednotlivým zložkám<br>ošetrovatelstva .....   | 70  |
| <b>9. Vybrané konceptné modely ošetrovatelstva</b> .....   | 71  |
| 9. 1. Ošetrovateľský model Florence Nightingaleovej ( <i>D. Farkašová</i> ) ....   | 71  |
| 9. 2. Oremovej ošetrovateľský model ( <i>M. Musilová</i> ) .....   | 74  |
| 9. 3. Orlandovej ošetrovateľský model ( <i>L. Kubicová</i> ) .....   | 81  |
| 9. 4. Hendersonovej ošetrovateľský model ( <i>H. Koňošová</i> ) .....  | 84  |
| 9. 5. Johnsonovej ošetrovateľský model ( <i>H. Koňošová</i> ) .....  | 86  |
| 9. 6. Kingovej ošetrovateľský model ( <i>M. Musilová</i> ) .....   | 89  |
| 9. 7. Rogersovej ošetrovateľský model ( <i>D. Farkašová</i> ) .....  | 94  |
| 9. 8. Neumanovej ošetrovateľský model ( <i>V. Závodná</i> ) .....  | 97  |
| 9. 9. Gordonovej ošetrovateľský model ( <i>H. Koňošová</i> ) .....   | 100 |
| 9. 10. Wiedenbachovej ošetrovateľský model ( <i>V. Závodná</i> ) .....   | 103 |
| 9. 11. Royovej ošetrovateľský model ( <i>L. Kubicová</i> ) .....   | 105 |
| <b>10. Formy a metódy poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti</b><br>( <i>L. Kubicová, M. Musilová, V. Závodná</i> ) ..... | 112 |
| 10. 1. Charakteristika ošetrovateľskej starostlivosti .....  | 112 |
| 10. 2. Formy ošetrovateľskej starostlivosti .....  | 113 |
| 10. 3. Metódy poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti .....  | 114 |
| <b>11. Filozofia zmeny v ošetrovatelstve</b> ( <i>V. Závodná</i> ) .....   | 118 |
| 11. 1. Východiská zmien v zdravotnej starostlivosti .....  | 118 |
| 11. 2. Všeobecná charakteristika zmeny .....   | 118 |
| 11. 3. Zmeny v ošetrovatelstve .....   | 121 |
| <b>12. Rola sestry a profesionálna príprava</b> ( <i>D. Farkašová, V. Závodná</i> ) ....                                       | 128 |
| 12. 1. Charakteristika profesiovej roly .....  | 128 |
| 12. 2. Profesionálna príprava v ošetrovatelstve .....  | 131 |
| 12. 3. Regulácia a registrácia .....   | 132 |
| <b>Literatúra</b> .....  | 134 |